

**PANEVROPSKI UNIVERZITET
APERION**

za multidisciplinarne i virtuelne studije
Pan-European University for Multidiscipline & Virtual studies

FAKULTET ZDRAVSTVENE NJEGE
BANJA LUKA

Prof. dr Marko Munjiza

**OSNOVI KLINIČKE
PSIHOPATOLOGIJE**

**Za zdravstvene radnike i saradnike sa osnovama
iz medicinske psihologije i rečnikom najvažnijih
pojmova iz psihopatologije i kliničke psihijatrije**

Banja Luka, 2008.

Izdavač:

**PANEVRPKSI UNIVERZITET
APERION**

Prof. dr Marko Munjiza
OSNOVI KLINIČKE PSIHOPATOLOGIJE
Za zdravstvene radnike i saradnike

Recenzenti:

- 1. Prof. dr Ljubica Leposavić,
Vanredni profesor Medicinskog fakulteta i Šef Katedre za
Za posleddiplomsku nastavu iz Psihijatrije sa medicinskom psihologijom**
- 2. Prof dr Petar Bokun,
Neuropsihijatar i sudski veštak,
Profesor iz socijalne antropologije etnopsihijatrije i
Profesor Pravne medicine na Parvnom fakultetu u Splitu.**
- 3. Prof dr Petar Opalić, dipl. sociolog i dr medicine, prof Psihijatrijske sociologije
mentalnih poremećaja (Socijalne patologije) Filozofski fakultetu Univerziteta
Beogradu i Institut za mentalno zdravlje Beograd**

Prostor za katalogizaciju

Predgovor prof Dimitrija Milovanović

Autor ovog udžbenika potiče iz velike Beograda psihijatrijske škole, koju su instalirali i u rang svetske promovisali sledbenici Bečkog nobelovca Wagnera Jaurega i članovi srpske Akademije nauka profesori Vladimir F. Vujić i Jovan D. Ristić.

Osnovno medicinsko i psihijatrijsko obrazovanje Dr Munjiza stekao je u Beogradu a potvrđivao i dograđivao u Londonu i Oksfordu. Izradi ovog udžbenika pristupio je u zrelim godinama na vrhuncu svoje profesorske karijere posle četrdeset godina praktičnog specijalističkog i nastavničkog rada na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Pred nama je po prvi put na ovim prostorima u ovoj vrsti udžbenika profesor Munjiza uspeo da sintetizuje na izvanredan način i u odmerenom obliku i obimu pristup svim bitnim oblastima savremene kliničke psihopatologije. Kroz veći broj poglavlja data je sva materija koja pruža mogućnost studentima da iz jednog izvora upoznaju sa teorijskim i praktičnim pristupima veći značajnih psihijatrijskih sindroma i simptoma. Posebna dobra strana ove knjige ogleda se u tome što je svako poglavlje prikazano kroz prizmaklasične psihijatrije ne zapostavljajući moderna dinamska, bihevjoralna, neurofiziološka i sociodinamska stanovišta (gledišta).

U koncipiranju udžbenika Dr Munjiza je imao u vidu potrebu savremene edukacije kadrova kako bi se zdravstveni radnik osposobio da se što brže i što uspešnije uključi u tretman i moguću prevenciju različitih psihijatrijskih entiteta. Autor se u ovoj knjizi zalaže za tzv. integrativni pristup u psihijatriji i moderan koncept ove discipline u koncept integrativne medicine. Na ovaj način su svi poremećaji sagledani i uzročno-posledičnim odnosima povezani u primarne i sekundarne manifestacije narušenog mentalnog zdravlja pojedinca. Priloženi tekst pruža solidnu osnovu za razumevanje složene dinamike čovekovog psihičkog života, za razlikovanje normalnog od patološkog, za ispravno dijagnostičiranje psihopatološkog, brzo pružanje adekvatne pomoći u lečenju i nezi obolelog, kao i za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja.

Zato ovaj udžbenik profesora Munjize preporučujem svima koji se tametski bave čovekom sa mentalnim problemom na njegovoj etapi od zaštite, preko lečenja i rehabilitacije do apsolutnog povratka u socijalnu i porodičnu sredinu.

Sa puno poštovanja, iskrene pohvale i istinskog priznanja za uloženi trud, pokazano umeće i ostvarenje značajnog dela u oblasti srpske psihijatrije s posebnim zadovoljstvom pozdravljam dolazak odlične knjige u plejadu domaće bibliografije.

Prof. Dr Dimitrije P. Milovanović,
Emeritus neuropsihijatara Beograd

Predgovor autora

Prošlo je više od pola veka od kako je Vujić (Vujić V,1953) publikovao medicinsku psihologiju i psihopatologiju. Kasnije su brojni autori iz bivše Jugoslavije na srpsko-hrvatskom, slovenačkom i mekadedonskom jeziku dopunjavali i proširivali ovaj tekst (Stoiljković S,1975, Zec N,1963, Glaser J,1965, Radojičić B,1975, Vesel J,1987, Desimirović V,1997, Kaličanin P,1997, Nedanović M, 2004, Milićinski L. 1989, Čadlovski 2002 i drugi). Danas postoji veći broj i posebnih publikacija koji se odnose na posebne oblasti iz psihopatologije, kao npr. sudska, forenzička psihopatologija (Jeftić D, 1965, Kapamadžija B,1972, Hajduković Č, 1981, Krstić D,1986, Milić S, 2002, Leštarević S,2005 i dr.).Isto tako veliki je broj publikacija iz psihopatologije na drugim svetskim jezicima. Mnogi od njih navedeni su u sipsku korišćene i citirane literature. U udžbenicima i priručnicima za studente medicine, zdravstvene radnike i saradnike i druge profile stručnjaka u psihijatrijskom timu sve više se posvećuje pažnje psihopatologiji.

U promenjim uslovima života stvoreni su i novi oblici ljudske psihopatologije. Na nozološkom planu u stalnom su usponu brojni psihopatološki poremećaji. Granice oboljenja klasične medicine i fenomenološke psihopatologije u mnogome su postale fluidne, uske, drugačije kolorisane. Tipičnih bolesti je sve manje, nasuprot atipičnim nejasno definisanim, neodređenim stanjima, poremećajima i reakcijama. Danas je savremeni koncept kliničke psihijatrije uključujući i opštu i specijalnu psihopatologiju značajno proširen. Poslednjih decenija sve više se diskutuje o pridruženoj patologiji, tj. koomorbiditetu u simptomskoj i sindromskoj psihopatologiji. Uz raniji psihobiološki i psihodinamski koncept danas se u holističkom pristupu ovom problemu pristupa i sa sociodinamskog, neurofiziološkog, psihofiziološkog, psihodinamskog, neuroimuanig i neuroednokrinoškog aspekta. Ovde spadaju i novija saznanja iz medicinske psihologije i naročito Ego psihologije. Sve više se uvažavaju saznanja i drugih naučnih oblasti koji su od značaja za bolje razumevanje psihopatologije. To su pre svega stavovi psihijatrijske i medicinske sociologije u celini, zatim kulturne i socijalne antropologije i epidemiologije, preventivne psihijatrije i mentalne higijene i dr.

Psihopatologija sve više ima obeležja stručno-naučne discipline u psihijatrijskoj i psihološkoj medicini. Ona je sve više zasnovana ne samo na savremenim saznanjima dinamske psihologije, već i drugih bazičnih neurobioloških, bihevioralnih, neuropsiholoških, sociodinamskih i psihosocijalnih istraživanja. Imajući u vidu činjenicu da i danas postoje različiti pristupi i teorijske koncepcije u psihopatologiji, pri pisanju ovog teksta nastojali smo da on bude tako strukturisan da bar na odredjen način predstavlja jednu jedinstvenu celinu. S obzirom na različita uža stručna interesovanja pojedinih članova psihijatrijskih timova, isto tako smo nastojali da pojedine celine budu na odredjen način zaokružene. Nadamo se da smo na taj način postigli naš cilj da se tekst može koristiti kao celina ili neki njegovi pojedini delovi, npr. Detaljnije analiziranje pojedinih psiholoških procesa i /ili psihijčkih funkcija.. Bez obiza na užu stručnu orijentaciju i teorijski pristup pojedinih čitalaca, nastojali smo da ovaj pristup i ostvarimo. Ukoliko nam je to uspelo onda da nam predstavlja i veliku satisfakciju od samog početka rada na ovom rukopisu. Koliko smo u tome uspeli pokazat će vreme i čitaoci. Sve dobronamerne primedbe ćemo sa zadovoljstvom uvažiti u koliko dodje do eventualnog novog izdanja ovog teksta. S ovim ciljem je i data odredjena struktura teksta i pristup pojedinim oblastima psihopatologije.

Danas se podjednako posvećuje pažnja kako psihijatrijskim poremećajima i osobama koji pate od njih tako i unapredjenju i zaštiti mentalnog zdravlja celokupne populacije, posebno populacionih grupa koje su pod većim rizikom. To nas je i navelo na ideju da oblikujemo savremeniji tekst koji se odnosi na različite aspekte opšte, kliničke psihopatologije. U ovom tekstu nastojali smo da uvažimo dobro proverene stavove više starijih autora iz ove oblasti, zatim da u meri koliko je to bilo neophodno uvažimo neke statove koji zagovaraju koncept dijagnostičke i/ili sindromske psihijatrije, tzv. simptomatološka psihopatologija.

U ovom tekstu nastojali smo da damo sintetički pristup ovoj materiji kroz sintezu klasične, simptomatološke, fenomenološke i dinamičke psihopatologije. Mi se više zalažemo za savremeniji pristup ovom problemu uvažavajući koncept integrativne psihijatrije i psihijatrijsku medicinu koji u sebe uključuje sve do sada afirmisane subspecijalnosti i relevantne oblasti u psihijatriji i mentalnog zdravlja u celini. Stoga se nadamo da će naš koncept koga smo se držali u strukturiranju i oblikovanju ovog teksta biti korisniji svim profilima stručnjaka koji čine multidisciplinarni stručni tim u psihijatriji. Veći broj aktuelnih činjenica iz medicinske psihologije i psihopatologije dat je u posebnom rečniku. Sam rečnik je relativno opširan i detaljniji je u odnosu na neke druge autore. U rečniku su korišćeni tekstovi starijih i novijih autora pošto se neki stari pojmovi još uvek koriste u kliničkoj praksi, a nema ih u novijim tekstovima. Kod mlađjih autora nazale se i neki novi pojmovi koji nema kod ranijih autora. Neki pojmovi su detaljnije prikazani nego u drugim sličnim tekstovima sa cilje da se bolje razumeju i lakše shvate. Isto tako neki pojmovi se pojavljuju na više mesta, često pod drugim nazivom, da bi se oni bolje razmeli naročito u kontekstu nekih sindromskih poremećaja ili složenijih psihopatoloških stanja. Pri izradi rečnika nismo koristili leksička i semantička pravila, niti smo ulazili u semantičko poreklo pojedinih korišćenih psihopatoloških pojmova i termina. Nadamo se da će korisnici rečnika to razumeti. Takodje se, nadamo se da ćemo time olakšati bolje razumevanje celokupnog teksta ili koji bolje poznaju ovu materiju da se lakše podsete na ovu materiju.

S obzirom da smo se opredelili na odnos između simptoma i pristupa dijagnozi u psihijatriji u tekstu smo se osvrnuli na kraći prikaz savremenih klasifikacionih sistema u psihijatriji i odgovarajuća dijagnostička ispitivanja uključujući osvrt na prvi intervju i više faza u definisanju psihičkog statusa. Nadamo se da smo time postigli cilj da u jednom tekstu damo sveobuhvatan pristup svim potrebnim aspektima psihopatologije, značaja važnosti pojedinih simptoma i sindroma u psihijatriji i psihopatologiji. Imajući u vidu promenljivost patoplastike psihičkih poremećaja u relativno dužem vremenskom periodu, osavremenjivanje postojećih klasifikacija psihijatrijskih poremećaja i poremećaja ponašanja, novija saznanja o etiopatogenezi brojnih poremećaja, njihovo lečenje i prevenciju, ovim tekstom želili smo da olakšamo sve ove aktivnosti, naročito mogućnost pravovremene dijagnostike i započinjanja tretmana, kao i u boljem osmišljavanju različitih oblika specifičnih i nespecifičnih mera blagovremene prevencije, a time i potpunije zaštite i unapređenje mentalnog zdravlja populacije koje je danas pod mnogo većim rizikom nego ikada do sada u ljudskoj civilizaciji.

Ovaj tekst je nastao kao rezultat višegodišnjeg aktivnog učestovanja u svim oblicima teorijske, seminarske i praktične nastave na redovnim, dodiplomskim i poslediplomskim studijama na Medicinskom fakultetu u Beogradu i drugim obrazovnim institucijama. Posebno su veliki uticaj imala predavanja većem broju generacija na dvosmestralnoj nastavi iz specijalizacije iz neuropsihijatrije, psihijatrije, opšte i urgentne medicine, i iz medicinske psihologije, studenti Vše medicinske škole i dr. . To su pre svega predavanja o prvom intervju, psihičkom statusu, važnijim psihijatrijskim simptomima i sindromima u psihijatriji, primeni epidemiološkog metoda u psihijatriji i organizaciji psihijatrijske službe. U konačnom oblikovanju sadržaja ovog teksta korišćen veći broj autora. Nadamo se da su svi oni korektno inprepretirani ili citirani. I ovog puta svima njima izražavam veliku i nesebičnu zahvalnost. Nadamo se da će ova knjiga koristiti studentima na dodiplomskim i poslediplomskim (akademske ili specijalističkim studijama na svim biomedicinskim i fakultetima humanitarnih i društvenih nauka i posebno u Visokim medicinskim školama, Fakultetima za medicinski negu.

Beograd, Decembar 2007. godine

Prof dr Marko Munjiza

SADRŽAJ

Predgovor autora i zahvalnost autora.....	
UVOD.....	
PRVI DEO	
1	
I OPŠTA PSIHOPATOLOGIJA (znaci i simptomi u psihijatriji).....	
1. Definicina psihopatologije-----	
1.1. Simptomi i sindromi u psihopatologiji-----	
Poglavlje br.1	
Uvodni deo.....	
Poglavlje	
Naučni pristu kliničkoj psihopatologiji	
(Nauka i opšta psihopatologija).....	
1. Kliničke naučne discipline.....	
Psihodinamski koncept psihopatologije.....	
Farmakoeptideološki značaj u razvoju psihopatologije.....	
2. Psihopatologija u kontekstu teorija ličnosti.....	
A) POREMEĆAJI VIŠIH KORTIKALNIH,	
KOGNITIVNIH ILI SAZNAJNIH FUNKCIJA.....	
Poglavlje br 3	
I POREMEĆAJI OPAŽANJA, PERCEPCIJE.....	
IOštećenje senzorijsuma.....	
1. Promene u intenzitetu (hiper i hipoestezije).....	
2. Promene u kvalitetu.....	
3. Promene u prostornoj formi (dismegalopsije).....	
II Obamne senzorijsuma, poremećaji opažanja u užem smislu.....	
1.	
Agnozije.....	
2. Iluzije.....	
3. Halucinacije.....	
a) Definicija.....	
b) Uzroci.....	
c) Halucinacije vezane za pojedina čula.....	
3.1. Čulo sluha.....	
3.2. Vizije.....	
3.3. Mirisi.....	
3.4. Ukus.....	
3.5. Taktilne ili dodirne halucinacije.....	
3.6. Bol i duboki osećaji, senzibilitet.....	
3.7. Vestibularne halucinacije.....	
3.8. Osećaj prisustva.....	
d) Posebne vrste halucinacija.....	
1) Funkcionalne halucinacije.....	
2) Refleksne halucinacije.....	
3) Ekstrakampine halucinacije.....	
4) Autoskopija ili fantomska slika u ogledalu.....	
e) Stav pacijenta prema halucinacijama.....	
f) Osobine organskih halucinacija.....	
g) halucinogeni sindromi.....	

III POREMEĆAJI DOŽIVLJAJA VREMENA.....	
Poglavlje br 4	
POREMEĆAJI PAŽNJE, RASEJANOST.....	
Poglavlje br 5	
POREMEĆAJI PAMĆENJA.....	
I Opšti uvod.....	
II Amnezije.....	
1. Psihogene amnezije.....	
a) Anksiozna amnezija.....	
b) Katatimična amnezija.....	
c) Histrionična ili disocijativna amnezija.....	
2. Organske amnezije.....	
a) Akutna, teška bolest mozga.....	
b) Subakutna teška bolest mozga.....	
c) Hronične teške bolesti mozga.....	
III Izobličenje pamćenja.....	
1. Poremećaji prisećanja.....	
a) Retrospektivna falsifikacija.....	
b) Retrospektivne sumanutosti.....	
c) Sumanuta sećanja.....	
d) Konfabulacije.....	
2. Poremećaji prepoznavanja.....	
a) Deja vu i Deja vecu.....	
b) Pogrešna interpretacija.....	
Poglavlje br 6	
POREMEĆAJI MIŠLJENJA I GOVORA.....	
I Inteligencija.....	
II Razmišljanje.....	
III Autistično ponašanje.....	
IV Poremećaji toka misli.....	
1. Poremećaji vremena.....	
a) Nalet ideja, bujica ideja, ubrzani misaoni tok.....	
b) Inhibicija ili retardacija razmišljanja, usporen misaoni tok.....	
c) Lepljivost u mišljenju.....	
2. Poremećaji kontinuiteta razmišljanja.....	
a) Perseveracija i verbigeracija (verbalna stereotipija).....	
b) Blokada misli.....	
VI POREMEĆAJI POSEDOVANJA MISLI.....	
1) Opsesije i kompulsivnost.....	
2) Rastrojstvo misli.....	
VII SADRŽAJNI POREMEĆAJI MIŠLJENJA.....	
1. Pesimistične sumanutosti.....	
2. Sekundarne sumanutosti.....	
3. Sadržaj sumanutosti.....	
a) Sumanutost proganjanja.....	
b) Sumanutost ljubomore.....	
c) Sumanutost ljubavi, erotomanija.....	
d) Grandiozne sumanute ideje.....	
e) Sumanutost o bolesnom zdravlju.....	
f) Sumanutost krivice.....	
g) Nihilističke sumanutosti.....	

- h) Sumanutost o siromaštvu.....
- 4. Realnost sumanutosti.....

VIII POREMEĆAJI FORME MIŠLJENJA.....

- 1. Prolazno razmišljanje.....
- 2. Pometeno razmišljanje.....
- 3. Nepovezano, inkohherentno mišljenje.....

IX POREMEĆAJI GOVORA.....

- 1. Poremećaji govora koji su uglavnom funkcionalni.....
 - a) Mucanje, zamuckivanje.....
 - b) Nemost.....
 - c) Pričanje mimo svrhe.....
 - d) Neologizmi.....
 - e) Konfuzija govora kod shizofrenije.....
- 2. Afazije.....
 - a) Receptivna afazija.....
 - b) Srednje afazije.....
 - c) Ekspresivne afazije.....

Poglavlje br 7

POREMEĆAJI INTELIGENCIJE.....

- 1. Konstitucionalne ili rano steće anaomalije inteligencije.....
- 2. Demecije.....

Poglavlje br 8

B) POREMEĆAJI EMOCIJA, AFEKTA I RASPOLOŽENJA.....

- I Definicije.....
- II Klasifikacija emocionalnih poremećaja.....
 - 1. Abnormalne emocionalne predispozicije.....
 - 2. Abnormalne emocionalne reakcije.....
 - 3. Abnormalni izrazi emocija.....
 - 4. Bolesni poremećaji emocija.....
 - 5. Bolesni poremećaji emocionalnog izraza.....

Poglavlje br 9

C) POREMEĆAJI VOLJNONAGONSKIH FUNKCIJA.....

- 1. POREMEĆAJI VOLJE I MOTORIKE.....
 - I Alijenacija motornih radnji.....
 - II Klasifikacija motornih poremećaja.....
 - 1. Poremećaji afektivnih pokreta.....
 - a) Poremećaji ekspresivnih poremećaja.....
 - b) Poremećaji reaktivnih pokreta.....
 - c) Poremećaji ciljno-usmerenih pokreta.....
 - 2. Neadaptivni pokreti.....
 - a) Spontani pokreti.....
 - b) Pokreti uslovljeni abnormalnim podudama i motivima.....
 - 3. Motorni poremećaji govora u psihozama.....
 - a) Stav prema konverzaciji.....
 - b) Tok govora.....
 - c) Manirizmi i stereotipije.....
 - d) Perseveracija.....
 - e) Eholalija.....
 - 4. Poremećaji položaja tela.....

5. Skup abnormalnih modela ponašanja.....	
a) Modeli ponašanja koji nisu ciljno usmereni.....	
b) Ciljno-usmereni abnormalni modeli ponašanja.....	
6. Poremećaji delovanja.....	
6.1. Oblici delovanja ili akcije.....	
2. POREMEĆAJI NAGONA.....	
2.1. Kvantitativni poremećaji vitalnih nagona.....	
a)Nagon za ishranom.....	
b)Nagon za življenjem.....	
c) Seksualni nagon.....	
2.2. Kvalitativni poremećaji vitalnih nagona.....	
1) Nagon za ishranom.....	
2) Seksualni nagon.....	
2) Psihoseksualne disfunkcije.....	
3) Poremećaji polnog identiteta,parafilije.....	
4) Poremećaji roditeljskog nagona.....	
5) Poremećaji socijalnih nagona.....	
Poglavlje 9	
D) POREMEĆAJI SELFA I SVESTI.....	
I Poremećaji doživljavanja selfa.....	
1. Poremećaji svesnosti samodelovanja.....	
a) Depersonalizacija.....	
b) Derealizacija.....	
c) Gubitak emocionalnog odjeka.....	
2. Poremećaji trenutne svesnosti o samodejstvu.....	
3. Poremećaji kvantiteta selfa.....	
4. Poremećaji granica selfa.....	
II Doživljavanje sopstvene ličnosti.....	
1. Transformizam ili transformacija ličnosti.....	
2. Tranzitivizam.....	
3. Aponalizacija.....	
4. Fenomen čitanja (nametanja) ili oduzimanja misli.....	
5. Dvostruka ličnost.....	
6. Promene sheme tela.....	
7. Doživljaj dvojnika.....	
8. Autizam.....	
Poglavlje br 10	
POREMEĆAJI SVESTI U UŽEM SMISLU	
1. Kvantitativni poremećaji svesti.....	
2. Promene svesti slične snu.....	
2.1. Delirantno, pomučeno suženje svesti.....	
2.2. Konfuzno-oniroidno stanje.....	
3. Snižavanje svesti.....	
4. Ograničenje, suženje svesti, sumračno stanje.....	
4.1. Orjentisano sumračno stanje.....	
5. Poremećaji orjentacije.....	
6. Sličnosti i irazlike između pšomučene, delirantne i sužene, sumračne svesti.....	
7. Poremećaji doživljavanja sopstvene osobnosti.....	
8. Dijagnoza poremećaja svesti.....	
Poglavlje 11	
POREMEĆAJI MORALNOSTI.....	

1. Poremećaji moralnosti po formi.....	
2. Poremećaji moralnosti po sadržaju.....	
Poglavlje 12.	
POSEBNI POREMEĆAJI PSIHIČKIH FUNKCIJA.....	
1. Doživljaji uticaja sa strane.....	
2. Kradja misli.....	
3. Nametanje tuđih misli.....	
4. Tranzitivizam.....	
5. Autizam.....	
Poglavlje 13	
PSIHOPATOLOGIJA I PSIHOLOGIJA MENTALNE SKLADNOSTI.....	
LITERATURA.....	
DRUGI DEO	
Poglavlje 14	
1. OSNOVNI PRINCIPI PRVOG INTERVJUA.....	
2.1. Uvod.....	
2.2. Faktori koji utiču na prvi intervju.....	
2.3. Odnos dijagnostičkog i terapijskog intervju.....	
2.4. Uloga terapeuta.....	
2.5. Praktični faktori.....	
2.6. Sadržaj intervju.....	
2.7. Razmatranja koja prethode prvom intervju.....	
2.8. POčetna faza prvog intervju.....	
2.9. Srednja faza prvog intervju.....	
2.10. Završna faza prvog intervju.....	
2.11. Naknadni intervju.....	
2.12. Intervju sa srodnicima i bliskim osobama.....	
2.13. Zaključak u prvom intervju.....	
2. ČETIRI FAZE INSPITIVANJA MENTALNOG STATUSA.....	
Poglavlje 15	
1. INSTRUMENTI I ALATI.....	
2. POSMATRANJE.....	
2.1.	
IZGLED.....	
2.2. STEPEN SVESNOSTI.....	
2.2.1 PSIHOMOTORNO PONAŠANJE.....	
Poglavlje 16	
3. RAZGOVOR.....	
3.1. PAŽNJA I KONCENTRACIJA.....	
3.2. GOVOR I MIŠLJENJE.....	
Poglavlje 17	
4. ORJENTACIJA.....	
4. 1. PAMĆENJE.....	
Poglavlje 18	
5. AFEKAT.....	

Poglavlje 19	
6. ISPITIVANJE	
6.1. Kvalitet.....	
6.2. Stabilnost.....	
6.3. Reaktivnost.....	
6.4. Intenzitet.....	
6.5. Trajanje.....	
6.6. Energija.....	
6.7. Opažanje.....	
6.8. Sadržaj misli.....	

Poglavlje 20	
4.5. VIŠESTRUKI NEUOBIČAJENI SIMPTOMI.....	
4.5.1. Simptomi konverzije.....	
4.5.2. Višestruka ličnost.....	
4.5.3. Parksizmalni napadi.....	
4.6. UVID.....	
4.7. RASUDJIVANJE.....	

Poglavlje 21	
5. TESTIRANJE.....	
5.6. PAMEĆENJE I ORJENTACIJA.....	
5.6.1. Pmaćenje.....	
5.6.2. Afazija, agnozija i apraksija.....	
5.7. APSTRAKTNO MIŠLJENJE.....	
5.7.1. Inteligencija.....	

4.	
Poglavlje 22	
4. DRUGI POMOĆNI DIJAGNOSTIČKI METODI U PSIHIJATRIJI.....	
a) SOMATSKI STATUS.....	
b) NEUROLOŠKI STATUS.....	
c) FIZIČKO-BIOLOŠKE METODE.....	
d) PSIHOLOŠKO-TESTOVE I NEUROPSIHOLOŠKE METODE.....	
e) FIZIČKE I BIOLOŠKE POMOĆNE METODE.....	
f) SOCIJALNE POMOĆNE DIJAGNOSTIČKE METODE.....	
g) TIMSKI RAD.....	

PRILOG	
SADRŽAJ PRILOGA	
1. REČNIK VAŽNIJH ZNAKOVA, SIMPTOMA I SINDROMA.....	
U PSIHOLOGIJI I PSIHIJATRIJI.....	
LITERATURA.....	